

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства
імені Костянтина Немця

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету геології,
географії, рекреації і туризму
Віліна ПЕРЕСАДЬКО
” серпень 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
«ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА»

рівень вищої освіти	<u>магістр</u>
галузь знань	<u>01. Освіта</u>
спеціальність	<u>014.07. Середня освіта (Географія)</u>
освітня програма	<u>Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота</u>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
факультет	<u>геології, географії, рекреації і туризму</u>

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

«26» серпня 2024 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Людмила Миколаївна НЕМЕЦЬ, д. геогр. н., професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства

Катерина Юріївна СЕГІДА, д. геогр. н., професор, професор кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства

Юрій Іванович КАНДИБА, к. геогр. н., доцент, доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства

Програму схвалено на засіданні кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця

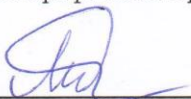
Протокол № 9 від «26» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Людмила НЕМЕЦЬ
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота»

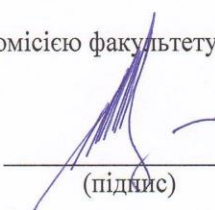
Гарант освітньо-професійної програми

Наталія ГУСЕВА
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол № 7 від «26» серпня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії

Олександр ЖЕМЕРОВ
(підпис)

ВСТУП

Програму переддипломної практики складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) освітньої програми «Географія, економіка та красзнавчо-туристична робота»

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис переддипломної практики

1.1. Мета практики – поглиблення та закріплення теоретичних знань з усіх дисциплін навчального плану, формування фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи. Переддипломна практика студентів, яка проводиться перед виконанням кваліфікаційної роботи, є заключною ланкою практичної фахівців – магістрів середньої освіти за предметною спеціалізацією Географія.

1.2. Основні завдання практики:

- формування навичок самостійного вирішення практичних завдань, здатності до креативного критичного мислення тощо;
- поглиблення і закріплення теоретичних знань, отриманих студентами протягом усіх років навчання у ЗВО, підготування до самостійної, пошукової роботи в галузі середньої освіти (Географії);
- поглиблення навичок самостійної дослідницької роботи та навичок роботи із довідковою та спеціалізованою літературою;
- розвиток у студентів здатності вирішувати дослідницькі (практичні та теоретичні) задачі в галузі середньої освіти (Географії);
- практичне використання сучасних технологій, методів та методик навчальної діяльності;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- накопичення досвіду самостійної роботи згідно вибраного фаху;
- збір та опрацювання фактичного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи;
- завершення роботи над кваліфікаційним дослідженням, оформлення кваліфікаційної роботи та представлення її на попередньому захисті.

1.3. Характеристика практики

Кількість кредитів: 5

Загальна кількість годин: 150

Семестр: 3

Вид контролю: екзамен

1.4. Заплановані результати практики:

- *набуття студентами компетентностей:*

- *інтегральної компетентності:* здатність розв'язувати комплексні задачі та практичні проблеми в галузі середньої (у т.ч. профільної) освіти (за предметною спеціальністю Географія) та дослідницько-інноваційної діяльності з географії, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних освітніх та географічних знань та професійної практики за умови комплексності та невизначеності умов організації освітньо-виховного процесу в основній (профільній) середній школі;

- *загальних:*

ЗК01. Володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні наукові погляди.

ЗК02. Здатність використовувати основні методи наукового пошуку; планувати й організувати дослідження за прикладною тематикою, узагальнювати отримані результати, оформлювати і презентувати наукові здобутки відповідно до чинних вимог.

ЗК06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Навички пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК10. Уміння виробляти власну стратегію і тактику професійної поведінки, діяльності з урахуванням інтересів колективу.

- спеціальних (предметних):

СК02. Здатність проектувати та організувати освітній процес, підбирати та реалізовувати форми, методи і засоби навчання, що спрямовані на розвиток здібностей учнів на основі психолого-педагогічної характеристики класу.

СК08. Усвідомлення суспільної значущості своєї педагогічної діяльності та відповідальності, здатність здійснювати професійну саморегуляцію, а також продовжувати навчання та вдосконалення своїх знань й умінь із значним ступенем автономії.

СК010. Здатність комплексно планувати, організувати та здійснювати навчальні проекти, вести аналітичну звітну документацію та презентації.

- досягнення програмних результатів навчання:

ПК03. Здатність застосовувати професійні знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів.

ПК05. Здатність застосовувати основні методи географічних досліджень, загальнонаукові методи, методи і методики професійної педагогіки, психології, методики навчання географії у профільній школі.

ПК10. Здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків географії відповідно до вимог державного стандарту.

ПК12. Здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення дослідницьких завдань у галузі географічної освіти, економічної та соціальної географії.

- Знання:

- сучасні освітні технології та методики, форми, методи і прийоми навчання для формування предметних компетентностей учнів за умови профільної середньої освіти і здійснює самоаналіз ефективності уроків;

- форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній туристичній краєзнавчій роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху;

- організації, управління, нормативно-правового забезпечення, соціально-економічні та культурні умови діяльності в освітніх установах;

- спеціалізовані концептуальні знання, основні теоретико-методологічні проблеми економічної та соціальної географії на рівні новітніх досягнень, які є основою для інноваційної діяльності, зокрема в контексті освітньої та дослідницької роботи;

- знання про організацію, управління, нормативно-правове забезпечення, соціально-економічні та культурні умови діяльності в освітніх установах;

- форми, методи і прийоми навчальної діяльності у загальноосвітніх, професійних та вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації.

- Уміння і навички:

- застосовувати професійні знання в практичній педагогічній діяльності при вирішенні навчальних, виховних та науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, конкретних психолого-педагогічних ситуацій;

- володіння основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою з предметної спеціальності, знаннями про ведення ділової документації у різних типах закладів середньої та позашкільної освіти;
- висловлювати власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів;
- організовувати процес навчання упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності предметні компетентності, що здобуті під час навчання;
- володіння інноваційними концепціями, методиками та тенденціями вітчизняної та зарубіжної теорії навчання географії, сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу соціально-економічних об'єктів і процесів на різних рівнях просторової організації; використання географічних інформаційних технологій для вирішення освітніх та дослідницьких завдань у галузі географії.

2. Зміст та організація проведення переддипломної практики

Переддипломна практика проводиться на кафедрах та в лабораторіях ЗВО, які мають необхідне кадрове та науково-технічне забезпечення.

Практичні навички, загальні та професійні компетентності, яких набувають студенти під час проходження практики, є необхідною складовою їх майбутньої професійної діяльності, здатності знайти місце на сучасному ринку праці.

За результатами проходження переддипломної практики магістранти набувають компетентностей, знань, умінь та практичних навичок, які активно застосовують в ході написання та захисту кваліфікаційної роботи магістра.

Організаційно-підготовчий етап. Установча конференція. Коротка характеристика основних цілей та завдань практики, знайомство зі структурою і змістом практики, вимогами до звітної документації. Визначення індивідуального завдання по практиці. Методичні рекомендації щодо проходження практики. Інструктаж з техніки безпеки. Планування діяльності.

Основний етап переддипломної практики присвячений підсумковому узагальненню фактичного матеріалу, формулюванню висновків, укладанню ілюстративного матеріалу, оформленню тексту, додатків, підготовці доповіді та презентації кваліфікаційної роботи в рамках попереднього захисту. На даному етапі має вестися щоденник практики, із зазначенням результатів переддипломної практики та особливостями написання кваліфікаційної роботи магістра.

Підсумковий етап включає проведення заключної конференції, на якій здійснюється процедура попереднього захисту дипломної роботи, подається звітна документація з практики.

Кваліфікація магістра середньої освіти за предметною спеціалізацією Географія присуджується рішенням Екзаменаційної комісії на основі захисту кваліфікаційної роботи студентам, які виконали програму підготовки магістрів зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) на рівні державних вимог.

Магістерська підготовка є завершальною в багаторівневій структурі вузівської підготовки. Підготовка магістрів зорієнтована на науково-дослідну та науково-педагогічну діяльність. Однією із суттєвих умов і показників готовності до педагогічної та наукової діяльності є *кваліфікаційна робота магістра*.

Рівень підготовки студента зі спеціальності повинен визначатися дослідницькою роботою за вибраною тематикою в галузі середньої освіти. Кваліфікаційна робота магістра визначає рівень загальнонаукової підготовки, глибокі знання методики навчання географії, уміння використовувати одержані теоретичні знання та практичні навички в дослідницькій роботі за вибраним фахом. У ній обов'язково повинна бути наявність самостійного творчого пошуку, креативного мислення, елементів новизни. Кваліфікаційна робота є самостійним науковим дослідженням, яке виконується під керівництвом наукового керівника.

Загальні вимоги до кваліфікаційної роботи:

- цільова та практична направленість;
- чіткість побудови;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- глибина досліджування і повнота висвітлення питань;
- впевненість аргументацій;
- стислість і точність формулювань;
- конкретність викладу результатів роботи;
- доведеність висновків та обґрунтованість рекомендацій;
- грамотне оформлення.

Кваліфікаційна робота виконується на основі вивчення нормативної, методичної, спеціальної наукової літератури вітчизняного і зарубіжного видання за темою дослідження, а також власних досліджень тощо.

Структура кваліфікаційної роботи має стандартизований характер. Текст роботи має бути поділений на основні складові частини, які повинні бути графічно відділені одна від одної, мати заголовки, нумерацію тощо. Кваліфікаційна робота обов'язково повинні містити:

титільний аркуш;

зміст;

перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності);

вступ;

розділи основної частини;

висновки;

список використаних джерел;

додатки.

Зміст подають на початку роботи з назвами та номерами початкових сторінок структурних частин роботи: вступу, розділів, підрозділів, пунктів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів застосовується, якщо в роботі є специфічна термінологія, а також вживаються маловідомі скорочення, нові символи, позначення та ін.

У **вступі** обґрунтовується вибір теми дослідження, визначається її актуальність, формулюються проблема, мета, завдання, які будуть вирішені для розкриття теми; визначається об'єкт та предмет дослідження; методи, які використовувалися в процесі проведення дослідження та написання роботи; використані джерела інформації в загальному вигляді; структура роботи. Іноді у вступі також вказуються матеріали, використані в роботі, відмічається співвідношення використаних і власних (експедиційних і експериментальних) даних. Обсяг вступу – 1–3 сторінки.

Актуальність – обов'язкова вимога до будь-якого дослідження. Коротко (до 1 сторінки) характеризується сучасний стан проблеми, її значення для науки і практики, розкривається теоретична, практична актуальність теми. Коротко вказується, які аспекти проблеми і ким розроблялися. З цього має випливати уявлення про межу між існуючими теоретичними розробками вибраної теми і тим, що хоче дослідити і встановити автор.

Про стан розробленості даної проблеми (теми) свідчить **аналіз літературних джерел**, в результаті якого може бути зроблений висновок про те, що дана тема (проблема) розкрита не повністю і потребує подальших досліджень, їх сутність.

Окрім цього, огляд та аналіз літературних джерел показує ступінь володіння автором навичками роботи з літературними джерелами, уміння систематизувати їх, критично розглядати, виділяти головне, оцінювати те, що зроблено іншими дослідниками, бачити і розуміти недосліджені проблеми. Матеріали аналізу літературних джерел слід систематизувати в певній логічній послідовності.

Від вдалого **формулювання проблеми**, яка є темою дослідження і ще не одержала своєї розробки та висвітлення в науковій літературі, залежить вдале формулювання **мети та завдань дослідження**.

Мета роботи звичайно тісно переплітається з її назвою і повинна чітко вказувати, що саме розв'язується в роботі. Не слід формулювати мету як «дослідження...», «вивчення...», тому

що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Завдання, як правило, відповідають основним розділам (іноді ще й підрозділам) роботи. Їх формулюють у вигляді чітких коротких тез, наприклад: *вивчити...*, *описати...*, *охарактеризувати...*, *встановити...*, *виявити...*, *сформулювати...* тощо.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, які породжують проблемну ситуацію і є основою для вивчення. Наприклад, *маятникові міграції населення*.

Предмет — це певні сторони, властивості чи відношення об'єкта. Об'єкт та предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка і є предметом дослідження. Саме на нього націлена увага автора. Предмет дослідження визначає тему наукової роботи, проте не дублює назву. Наприклад, *Методичні особливості вивчення розділу «Населення України» у шкільному курсі географії*.

Обов'язковим елементом дипломної роботи є *методи дослідження*, які і служать інструментом у добуванні фактичного матеріалу, а потім його аналізу. Наводяться застосовані в ході дослідження філософські, загальнонаукові і спеціальнонаукові методи збору та аналізу даних. Неприпустимо декларувати методи дослідження, які в конкретних умовах або взагалі неможливо застосувати, або вони об'єктивно не сприяють розв'язанню сформульованого науково-практичного завдання.

У вступі вказуються також *інформаційні джерела дослідження*:

- наукові джерела у вигляді даних і відомостей із книг, журнальних статей, наукових доповідей і звітів, матеріалів наукових конференцій, семінарів;
- статистичні джерела у вигляді вітчизняних і зарубіжних статистичних матеріалів, звітів органів статистики;
- офіційні документи у вигляді кодексів законів, законодавчих та інших нормативних актів;
- результати власних розрахунків і проведених дослідів.

Підготовка вступу вимагає особливої ретельності, тому рекомендується його остаточно редагувати після написання основної частини роботи.

Основна частина кваліфікаційної роботи містить у собі виклад змісту роботи, обговорення наукової проблеми. Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Зміст основних розділів повинен чітко відповідати темі і назві роботи, повністю її розкривати. Заголовки розділів та підрозділів мають точно віддзеркалювати зміст тексту, який до них відноситься. Не слід включати в заголовок слова, які є термінами вузькоспеціального характеру, скорочені слова та аббревіатури, формули тощо. В основній частині виділяють, як правило, три – чотири розділи.

Перший розділ має загальнотеоретичний і методичний характер, є теоретичною основою подальших розробок теми. Він має бути присвячений: 1) формулюванню та ідентифікації основних категорій і термінів, до яких звертаються у роботі; 2) поглибленому аналізу наукової літератури за предметом дослідження; 3) розгляду та оцінці різних підходів до розв'язання науково-практичного завдання; 4) обґрунтуванню власних точок зору на предмет дослідження, на науково-практичне завдання, яке розв'язується.

Окремими підрозділами розкриваються такі важливі питання: а) обґрунтовується цілісність об'єкта дослідження, його структура (компоненти і елементи), схема функціонування, основні зв'язки між компонентами; б) окреслюються можливість і ефективність використання різноманітних методів дослідження об'єкта з метою виявлення окремих функціональних структур – компонентної, територіальної та управлінської; в) формулюються основні положення методики і техніки дослідження об'єкта, виділяються як традиційні, так і нові їх положення.

Викладаючи питання теорії, слід пам'ятати, що ця частина роботи не самоціль, а засіб для створення теоретичної бази для розгляду цільових питань досліджуваної проблеми. Оскільки проникнення в сутність явища і процесу, що вивчається, можливе тільки за умови використання системного підходу, то в першому розділі доцільно відвести окреме місце історії розвитку предмета дослідження. Висновки, одержані за наслідками першого розділу, повинні підтверджувати актуальність і значущість роботи, сформульована у введенні.

Другий розділ створює основу специфічного педагогічного дослідження, оскільки прис-

вячений оцінці особливостей, чинників, що визначають особливості навчання і викладання повного розділу чи теми з географії.

Третій та четвертий розділи є аналітичними з елементами синтезу. У них, як правило, відображена основна частина об'єму наукового дослідження. На конкретному матеріалі реалізуються теоретико-методологічна і методична спрямованість роботи, розкриваються основні аспекти функціонування об'єкта. Дається глибокий аналіз проблеми, яка вивчається з використанням різних методів дослідження. При цьому не слід обмежуватися лише констатацією зібраних фактів, а потрібно виявити тенденції, недоліки, протиріччя в досліджуваних процесах, об'єктах та явищах, намітити шляхи можливого вирішення проблеми. Викладається інтегрована взаємодія всіх окремих структур. Цей синтез здійснюється за такими основними напрямками: а) оцінка сучасного рівня сформованості досліджуваного об'єкта чи процесу; б) виявлення основних функціональних диспропорцій у компонентній, територіальній і управлінській структурах; в) визначення шляхів ліквідації виявлених диспропорцій; г) практичне використання результатів дослідження у процесі планово-господарської діяльності. Дослідник має запропонувати свої розробки, пропозиції, які повинні мати конкретний характер, бути доведеними до стадії розробок, мати практичну спрямованість.

Обов'язковим для наукової роботи є логічний зв'язок між розділами та підрозділами, послідовний розвиток теми протягом усієї роботи. Весь матеріал дослідження має бути спрямований на удосконалення методики навчання та викладання певної теми чи розділу. Наприкінці кожного розділу коротко (1–2 абзаци) формулюють висновки з лаконічним викладом наведених у розділі результатів.

У **висновках** логічно і послідовно викладаються теоретичні і практичні результати, пропозиції, до яких дійшов автор у процесі дослідження та написання роботи. При написанні висновків рекомендується дотримуватися послідовності виконаного дослідження. Вони повинні бути короткими, чіткими, давати повне уявлення про зміст, значення, обґрунтованість і ефективність розробок. Висновки повинні відповідати завданням дослідження. З висновків має бути ясно, наскільки чітко і повно розкрита тема дослідження, реалізовані мета і завдання роботи. При формулюванні висновків недоцільно наводити ті положення, які не впливають з мети роботи. Висновки про результати роботи не можна подавати декларативно («досліджено», «проаналізовано», «вивчено» тощо).

Висновки – це не механічна сума того, що зроблено, а перелік у вигляді коротких тез основних нових, уточнених даних, висновків. Тут зазначається головний сенс роботи, які результати мають бути додатково досліджені, які проблеми впливають звідси тощо. Тобто висновки – це не перелік одержаних результатів, а їх *синтез і аналіз*. Кількість висновків зазвичай відповідає кількості завдань. Обсяг висновків – 1–3 сторінки.

До **додатків** за необхідності доцільно включати допоміжні і другорядні матеріали: матеріали спостережень; таблиці допоміжних цифрових даних; ілюстрації допоміжного характеру; інструкції та методичні вказівки; опис алгоритмів і програм вирішення задач; додаткові математичні розрахунки; приклади анкет, опитувальників для соціологічних досліджень, тестів тощо.

Правила підготовки презентації.

Доповідь студента під час захисту кваліфікаційної роботи супроводжується презентацією, яка відображає основні результати роботи.

Презентацію створюють у програмі *Microsoft Power Point*. Рекомендується використовувати темні літери на світлому фоні, або навпаки, світлі літери на темному фоні. Обов'язково необхідно нумерувати слайди.

Структура презентації має такий вигляд:

- назва кваліфікаційної роботи, прізвище та ініціали студента, прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання та посада керівника;
- мета та завдання роботи;
- об'єкт та предмет дослідження;
- методи дослідження;
- основні результати роботи (за розділами);
- висновки.

Під час складання презентації слід ретельно підібрати інформацію, яка відображає результати проведеного дослідження. Не слід на слайдах розміщувати зайвий текст, що має другорядне значення. Краще показувати графічні ілюстрації, супроводжуючи їх словесними поясненнями.

Презентація повинна добре читатися, шрифт на слайдах має бути розміром 28 – 36. За бажанням студента можна додавати ефекти анімації.

Рекомендується 15 – 17 слайдів у презентації.

3. Вимоги до баз переддипломної практики

Підприємства, установи, організації, які залучаються для проведення переддипломної практики студентів, повинні відповідати таким вимогам:

- наявність структур, що відповідають спеціальності, за якою здійснюється підготовка фахівців;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- надання студентам права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання робочої програми практики.

Базами проведення переддипломної практики студентів є заклади вищої освіти різних рівнів акредитації, загальноосвітні і спеціальні навчальні заклади, позашкільні навчальні заклади.

4. Індивідуальні завдання з практики

Студенти отримують індивідуальні завдання практики, які відповідають завданням кваліфікаційної роботи (*додаток А*).

5. Вимоги до звіту про переддипломну практику

Атестація за підсумками переддипломної практики здійснюється на підставі звіту студента про підсумки практики та відгуку керівника практики.

Звіт з практики являє собою автореферат кваліфікаційної роботи магістра, яка підготовлена на попередній захист. Автореферат кваліфікаційної роботи магістра містить такі структурні елементи: вступ (актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання дослідження, наукова, методична та інформаційна база, підходи та методи дослідження, ступінь використання результатів), тезовий зміст основної частини (за розділами) із висвітленням основних результатів, висновки.

6. Підбиття підсумків переддипломної практики

Під час переддипломної практики студенти заповнюють щоденник практики, де відображають етапи роботи, виконані завдання, занотовують ключові положення, питання та проблемні моменти. Після завершення практики студенти представляють кваліфікаційну роботу магістра на попередній захист.

Попередній захист роботи

Попередній захист кваліфікаційної роботи відбувається приблизно за місяць до дати захисту за графіком у вказаний час (дата захисту визначається у межах навчального плану). Особиста явка студента обов'язкова.

Попередній захист відбувається на розширеному засіданні кафедри. До цього часу робота повинна бути перевірена науковим керівником та виправлена студентом. У іншому випадку студент не допускається до попереднього захисту. На попередній захист необхідно підготувати роздруковану кваліфікаційну роботу (допускається у чорновому варіанті), доповідь на 5-7 хвилин (у ній необхідно викласти основну суть роботи) та за необхідності підготувати електронну презентацію.

Викладачі кафедри заслуховують доповідь та знайомляться з роботою студента, обговорюють її, роблять зауваження (по змісту, оформленню тощо), записують рекомендації до протоколу засідання кафедри. Рішенням кафедри, за умови готовності кваліфікаційної роботи з не-

значними доопрацюваннями, студент допускається до захисту. Якщо студент був не допущений до попереднього захисту (у зв'язку з невиконанням графіка роботи та непроходженням переддипломної практики) чи не пройшов його (принципові зауваження щодо змісту роботи), то рішенням кафедри призначається повторний попередній захист.

Оцінка за практику виставляється з урахуванням роботи студентів на всіх її етапах. Підсумки практики доповідаються керівниками практики та обговорюються на конференції (засіданні) кафедри.

7. Критерії оцінювання результатів переддипломної практики

При оцінюванні результатів переддипломної практики враховуються:

- повнота і якість виконання програми практики;
- якість оформлення звітних матеріалів;
- захист звіту (довідь, відповіді на запитання);
- ставлення студента-практиканта до роботи (старанність, організованість, дисциплінованість, ініціативність, креативність тощо);

8. Методи контролю та схема нарахування балів

Оцінювання переддипломної практики здійснюється за чотирирівневою шкалою. За результатами атестації виставляється оцінка на підставі: оцінки керівником практики всіх видів діяльності, виконаних студентами у відповідності до вимог програми переддипломної практики; оцінки рівня сформованості компетентностей, передбачених програмою переддипломної практики.

Загальна оцінка	Критерії	Оцінка керівника практики		
		За звітну документацію	За захист результатів практики	Рівень сформованості компетентностей
Відмінно (90 – 100)	Виконання програми практики на високому рівні з проявом самостійності, творчості, ініціативи, сучасне оформлення та представлення звітної документації	Відмінно	Відмінно	Переважно другий рівень та вище
Добре (70 – 89)	Повне виконання програми практики, допущення незначних помилок	Добре/ відмінно	Добре/ відмінно	Переважно перший рівень та вище
Задовільно (50 – 69)	Повне виконання програми практики, допущення помилок, невчасність виконання робіт і оформлення та представлення звітної документації	Задовільно/ добре	Задовільно/ добре	Переважно перший рівень та вище
Незадовільно (1 – 49)	Повне невиконання програми практики, допущення помилок, невиконання робіт та непредставлення звітної документації	Незадовільно	Незадовільно	Не засвоєні

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90-100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендоване методичне забезпечення:

Методичні вказівки виконання та оформлення дипломних робіт магістрів за освітніми програмами «Економічна та соціальна географія», «Географія рекреації та туризму» спеціальності 106 Географія та освітньою програмою «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота» спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) / Л. М. Немець, Є. Ю. Телебенєва, К. Ю. Сегіда. – Харків, 2018. – 40 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Методичні вказівки виконання та оформлення дипломних робіт магістрів за освітніми програмами «Економічна та соціальна географія», «Географія рекреації та туризму» спеціальності 106 Географія та освітньою програмою «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота» спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) / Л. М. Немець, Є. Ю. Телебенєва, К. Ю. Сегіда. – Харків, 2018. – 40 с.

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет геології, географії, рекреації і туризму
Кафедра соціально-економічної географії і регіоназнавства

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
з переддипломної практики**

Студенту 2 курсу рівня вищої освіти магістр спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)
(освітньо-професійна програма «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота»)

ПІБ _____

Тема кваліфікаційної роботи магістра: _____

Виконання практичної частини роботи _____

Формулювання висновків дослідження _____

Представлення основних результатів дослідження _____

Індивідуальне завдання видав _____ / _____

Індивідуальне завдання прийняв _____ / _____